

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI
INŠPEKTORAT REPUBLIKE SLOVENIJE ZA DELO

Štukljeva cesta 44, 1000 Ljubljana

T: 01 280 36 60

gp.irsd@gov.si

www.id.gov.si

Zlatko Kukovec
(maribor.slo@gmail.com)

Številka: 0211-17/2020-11
Datum: 8. 1. 2021

Zadeva: Odgovor na pritožbo

Na podlagi vaše ponovne pobude, ki smo jo 29. 12. 2020 prejeli na naslov Inšpektorata RS za delo v povezavi z obravnavo delodajalca IBE, d.d., svetovanje, projektiranje in inženiring, Hajdrihova ulica 4, 1000 Ljubljana, MŠ: 5075696000, odgovarjamo na podlagi Uredbe o upravnem poslovanju (Uradni list RS, št. 9/18) in tudi v smislu določbe 24. člena Zakona o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 43/07 – uradno prečiščeno besedilo in 40/14) še enkrat povzemamo ugotovitve kot sledi v nadaljevanju.

Uvodoma pojasnjujemo, da Inšpektorat RS za delo (IRSD) izvaja glede na 2. člen Zakona o inšpekciji dela (Uradni list RS, št. 19/14, 55/17) inšpekcijsko nadzorstvo nad izvajanjem zakonov, drugih predpisov, kolektivnih pogodb in splošnih aktov z naslednjih področij (če ni z zakonom drugače določeno): varnost in zdravje pri delu, delovna razmerja, minimalne plače, trg dela in zaposlovanje, delo in zaposlovanje tujcev, sodelovanje delavcev pri upravljanju in stavke in sicer predvsem iz zornega kota razmerja delavec - delodajalec. Opravlja inšpekcijski nadzor tudi nad izvajanjem drugih zakonov in predpisov, če ti tako določajo. Skladno z določbo 14. člena Zakona o inšpekciji dela prednostno obravnava prijave, iz katerih nedvoumno izhaja verjetnost, da bodo izpolnjeni pogoji za izdajo prepovedne odločbe iz 19. člena Zakona o inšpekciji dela ali v primeru, da gre za kršitev pravic večjega števila delavcev pri zavezancu na podlagi predpisov, za nadzor nad katerimi je pristojen inšpektorat.

Inšpektor kot uradna oseba ima po zakonu pooblastilo za odločanje v upravnih zadevah, kar vsebuje tudi samostojno opravljanje dejanj v upravnem postopku in v tem okviru ugotavljanje dejstev in okoliščin ter na tej podlagi uporabljanje predpisov oziroma splošnih aktov, izdanih za izvrševanje javnih pooblastil. Inšpekcijski postopek se vodi po uradni dolžnosti in ne na zahtevo strank, inšpektorji pa v okviru svojih pooblastil glede na okoliščine primera v skladu z Zakonom o inšpekciji dela in drugimi predpisi samostojno in prosto odločajo v konkretnih primerih (načelo samostojnosti), upoštevaje tudi načelo sorazmernosti (ki pomeni da morajo inšpektorji opravljati svoje naloge tako, da pri izvrševanju svojih pooblastil posegajo v delovanje pravnih in fizičnih oseb le v obsegu, ki je nujen za zagotovitev učinkovitega inšpekcijskega nadzora, pri izbiri ukrepov pa inšpektor ob upoštevanju teže kršitve izreče ukrep, ki je za zavezanca ugodnejši, če je s tem dosežen namen predpisa). Pri vodenju postopka inšpektorja mora varovati tajnost, s katero se seznanj pri opravljanju nalog inšpekcijskega nadzora. Dolžnost varovanja tajnosti traja tudi po prenehanju delovnega razmerja. Dolžan je varovati tudi tajnost vira prijave in vira drugih informacij, na podlagi katerih opravlja inšpekcijski nadzor. Prijavitelj pa glede na določbo 24. člena Zakona o inšpekcijskem nadzoru ni stranka v postopku inšpektorja. Inšpektorji so torej dolžni

obravnavati dodeljene vloge skladno s svojimi pristojnostmi in v okviru pooblastil, inšpekcijski postopek pa se vodi v javnem interesu, s ciljem presoje zakonitosti ravnanja zavezanca in ni namenjen razreševanju morebitnih sporov, medtem ko se prekrškovni postopek vodi v povezavi z opustitvijo oziroma storitvijo dolžnega ravnanja delodajalca ter seveda v okviru zastaralnega roka.

Uveljavljanje pravic delavca na splošno ureja 200. člen Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16, 15/17 – odl. US, 22/19 – ZPosS in 81/19, v nadaljevanju ZDR-1), ki med drugim določa, da če delavec meni, da delodajalec ne izpolnjuje obveznosti iz delovnega razmerja ali krši katero od njegovih pravic iz delovnega razmerja, ima pravico pisno zahtevati, da delodajalec kršitev odpravi oziroma da svoje obveznosti izpolni. Če delodajalec v roku osmih delovnih dni po vročeni pisni zahtevi delavca ne izpolni svoje obveznosti iz delovnega razmerja ne odpravi kršitve, lahko delavec v roku 30 od poteka roka za izpolnitev obveznosti oziroma odpravo kršitev s strani delodajalca, zahteva sodno varstvo pred pristojnim sodiščem. Ugotovitev nezakonitosti odpovedi pogodbe o zaposlitvi, drugih načinov prenehanja veljavnosti pogodbe o zaposlitvi ali odločitev o disciplinski odgovornosti delavca lahko delavec zahteva v roku 30 dni od dneva vročitve oziroma od dneva, ko je zvedel za kršitev pravice, pred pristojnim delovnim sodiščem.

Iz navedenega izhaja, da Inšpektorat RS za delo ni pristojen presojeti o zakonitosti prenehanja pogodbe o zaposlitvi oz. o njeni veljavnosti, saj je to v pristojnosti delovnega sodišča. Delavec tudi denarne terjatve iz delovnega razmerja uveljavlja neposredno pred pristojnim delovnim sodiščem. Skladno z določbami ZDR-1 pa imamo pristojnost ugotavljati morebitne kršitve v zvezi z izvedbo samega postopka odpovedi pogodbe o zaposlitvi.

Poročali smo vam, da je Inšpektorat RS za delo po pooblaščenih uradni osebi pri izpostavljenem delodajalcu opravil inšpekcijsko nadzorstvo, nadzorna dejanja, o katerih se je vodil zapisnik, so se izvajala 5. 8. 2020 in 25. 8. 2020. Namen inšpekcijskega nadzora je bil preveriti spoštovanje določil delovnopravne zakonodaje na področju izplačila plač v določenem obdobju, regresa, kriznega dodatka, ter spoštovanje obveznosti delodajalca glede varovanja dostojanstva delavcev pri delu in glede vodenja postopkov odpovedi pogodb o zaposlitvi. Pristojna inšpektorica pa je na podlagi ugotovitev ukrepala skladno s pooblastili in v okviru svojih pristojnosti.

Iz zapisnika o opravljenem inšpekcijskem nadzoru št. 06100-315/2020-10 z dne 5. 8. 2020, izhaja, da se je pri delodajalcu preverilo tudi spoštovanje določila 47. člena ZDR-1 glede varovanja dostojanstva delavca pri delu. Pri tem pojasnjujemo, da ima Inšpektorat za delo v zvezi s tem pristojnost, da preveri ali je delodajalec sprejel ustrezne ukrepe za zaščito delavcev pred spolnim in drugim nadlegovanjem ali pred trpinčenjem na delovnem mestu. O sprejetih ukrepih mora delodajalec pisno obvestiti delavce na delodajalcu običajen način (npr. na oglasni deski ali z uporabo informacijske tehnologije). ZDR-1 v kazenskih določbah omogoča sankcioniranje delodajalca, ki ne sprejme ukrepov za zaščito delavcev pred spolnim in drugim nadlegovanjem ali pred trpinčenjem na delovnem mestu. Ravno tako predstavlja prekršek, če delodajalec delavcev o sprejetih ukrepih pisno ne obvesti na delodajalcu običajen način. Ukrep, s katerim delodajalec poskrbi za zaščito delavcev pred spolnim in drugim nadlegovanjem ali pred trpinčenjem na delovnem mestu, v praksi lahko pomeni tudi sprejeti pravilnik, po katerem sta delodajalec in delavec dolžna postopati v morebitnih tovrstnih primerih in s katerim morajo biti seznanjeni vsi delavci. V konkretnem nadzoru je izvajanje 47. člena ZDR-1 inšpektorica preverila in ni ugotovila nepravilnosti. Če delavec v primeru spora navaja dejstva, ki opravičujejo domnevo, da je delodajalec ravnal v nasprotju s prvim odstavkom 47. člena ZDR-1, je dokazno breme na strani delodajalca, kar se dokazuje v sodnem postopku.

Glede navedb v zvezi s kršenjem vaših pravic glede odpovedi pogodbe o zaposlitvi oziroma možnosti zagovora pa smo vam pojasnili, da vas je delodajalec odpustil iz poslovnih razlogov. ZDR-1 predvideva zagovor delavca le v primerih redne odpovedi iz razloga nesposobnosti ali

krivdnega razloga in pred izredno odpovedjo pogodbe o zaposlitvi, torej vam po zakonu ni bila kršena pravica do zagovora, saj je zakon v primeru odpovedi, kakršna vam je bila vročena, ne predvideva. Inšpektorica je v nadzoru preverila izvedbo samega postopka odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz svoje pristojnosti. Kot že izpostavljeno, Inšpektorat RS za delo ni pristojen presojeti o zakonitosti prenehanja pogodbe o zaposlitvi oz. o njeni veljavnosti, saj je to v pristojnosti delovnega sodišča.

V nadzoru pa je inšpektorica ugotovila, da vam delodajalec ni izročil kopije odjave iz zavarovanja v roku 15 dni od prenehanja delovnega razmerja, s čimer je kršil 3. odstavek 30. člena Zakona o matični evidenci zavarovancev in uživalcev pravic iz obveznega pokojninskega in invalidskega zavarovanja (Uradni list RS, št. 111/13 s spremembami in dopolnitvami, v nadaljevanju ZMEPIZ-1) in s tem storil prekršek po 10. odstavku 105. člena ZMEPIZ-1, zaradi česar je bil uveden prekrškovni postopek in v nadaljevanju 25. 9. 2020 izdana odločba o prekršku z izrekom opomina, ki je pravnomočna. Drugih kršitev v zvezi z odpovedjo pogodbe o zaposlitvi iz pristojnosti inšpektorata ni bilo ugotovljenih. Inšpektorica vas je z dopisom z dne 28. 10. 2020 v skladu z določbo 24. člena Zakona o inšpekcijskem nadzoru tudi obvestila o izidu postopka, ki se nanaša na vašo pobudo.

Glede na vaše ostale pritožbene navedbe še enkrat ponavljamo, da jih Inšpektorat RS za delo ni pristojen obravnavati, tako npr. ni pristojen za ugotavljanje skladnosti splošnih aktov delodajalca, ravno tako ne more razreševati sporov med družbeniki in posegati v pristojnost drugih organov oziroma sodišča. Kot smo že večkrat izpostavili, je za presojo o sporu o obsegu neke pravice ali izvajanje le-te oziroma za vsebinsko reševanje individualnih sporov, reševanje statusnih vprašanj, izterjavo morebitnih terjatev delavca iz delovnega razmerja pristojno delovno sodišče.

Kot smo že uvodoma navedli inšpektor za delo nadzoruje spoštovanje/izvajanje predpisov iz stvarne pristojnosti, ki jo določa 2. člen Zakona o inšpekciji dela, predvsem iz zornega kota razmerja delavec – delodajalec, medtem ko je stvarna pristojnost delovnega sodišča v individualnih delovnih sporih določena v 5. členu Zakona o delovnih in socialnih sodiščih (Uradni list RS, št. 2/04, 10/04 – popr., 45/08 – ZArbit, 45/08 – ZPP-D, 47/10 – odl. US, 43/12 – odl. US in 10/17 – ZPP-E). Sodišče v nobenem primeru tudi ni vezano na ugotovitve inšpektorja pri odločitvah v delovnih in drugih sporih.

Kot izhaja iz dokumentacije je Inšpektorat RS za delo seznanjen, da je bila v konkretnem primeru vložena tožba na Delovno sodišče v Mariboru, tožbeni zahtevek pa je bil zavrnjen. Prav tako izhaja iz dokumentacije, da ste zoper izdano sodbo vložili pritožbo na Višje delovno in socialno sodišče, ki je pritožbo zavrnilo in potrdilo izpodbijano sodbo sodišča prve stopnje.

Na podlagi vaše ponovne pobude z dne 29. 12. 2020 v povezavi z obravnavo delodajalca IBE, d.d., svetovanje, projektiranje in inženiring, Hajdrihova ulica 4, 1000 Ljubljana, MŠ: 5075696000, ugotavljamo, da je Inšpektorat RS za delo s svojimi dosedanjimi odgovori zadostil obveznostim iz 24. člena Zakona o inšpekcijskem nadzoru in 17. člena Uredbe o upravnem poslovanju. Glede na vse že navedeno, vas obveščamo, da predmetno zadevo s tem odgovorom zaključujemo.

S spoštovanjem,

Pripravila: mag. Sonja Konestabo, sekretarka

Jasmina Rakita Cencelj
Direktorica Inšpekcije nadzora
delovnih razmerij

V vednost: Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, Direktorat za delovna razmerja in pravice iz dela, po e-pošti na gp.mdsdz@gov.si, v povezavi z odstopom z dne 24. 11. 2020